

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ**

Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ

Rosen.Zhelyazkov@parliament.bg

ДО ПРЕЗИДЕНТА НА Р БЪЛГАРИЯ

Г-Н РУМЕН РАДЕВ

priemna@president.bg

ДО МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

АКАДЕМИК НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

primeminister@government.bg

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПРАЛАМЕНТАРНАТА
КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ**

ПРОФ. Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ

Kostadin.Angelov@parliament.bg

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА
ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ГРУПИ НА:**

ГЕРБ-СДС

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА АТАНАСОВА

Desislava.Atanasova@parliament.bg

***ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА И
ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ***

Г-Н КИРИЛ ПЕТКОВ

Kiril.Petkov@parliament.bg

Г-Н АТАНАС АТАНАСОВ

Atanas.Atanassov@parliament.bg

ДПС

Г-Н МУСТАФА КАРАДАЙЪ

Mustafa.Karadayi@parliament.bg

БСП ЗА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА

Korneliya.Ninova@parliament.bg

ВЪЗРАЖДАНЕ

Г-Н КОСТАДИН КОСТАДИНОВ

Kostadin.Kostadinov@parliament.bg

ИМА ТАКЪВ НАРОД

Г-Н ТОШКО ХАДЖИТОДОРОВ

Toshko.Yordanov@parliament.bg

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УС на БЛС

Д-Р ИВАН МАДЖАРОВ

blsus@blsbg.com

ДО КМЕТА НА ГРАД СОФИЯ

Г-ЖА ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА

sm@sofia.bg

jfandakova@sofia.bg

**ДО ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА БТПП В
НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ НА НЗОК**

Г-Н ТОДОР ВОДЕНИЧАРОВ

service.bg.team@siemens-healthineers.com

siemens.bg@siemens.com

**ДО ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА
ПАЦИЕНТСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В
НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ НА НЗОК**

АДВ. ПЛАМЕН ТАУШАНОВ

plamen_taushanov@abv.bg

**ДО УПРАВИТЕЛЯ НА ФЕДЕРАЦИЯТА
„БЪЛГАРСКИ ПАЦИЕНТСКИ ФОРУМ“**

Г-Н ИВАН ДИМИТРОВ

fbpf@abv.bg

ЕКСПЕРТНО СТАНОВИЩЕ

На проф. д-р Веселина Първанова, проф. д-р Иглика Михайлова, д-р Димчо Георгиев, дм и инж – физик Нели Гешева - Атанасова

Относно: реален риск от отхвърляне на вече финансиран от ЕС инвестиционен проект от НПВУ за изграждане на Национален център за протонна терапия в гр. София

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

От прочетеното в 24 часа на 27 септември 2023 г. разбираме, че г-н Асен Василев, министър на финансите поставя под общ знаменател проектите за завод за батерии и протонният център за лечение на онкоболни, заложи в Плана за възстановяване и устойчивост, да отпаднат. „Това се налага, защото по тях няма напредък повече от година, каквото е изискването на ЕК, за да ги финансира“.

Позволяваме си остро да възразим.

Проект, който беше създаден от медицински специалисти и беше публикуван за обществено обсъждане е отпаднал без да бъде обсъдено предварително нито с авторите на проекта, нито с обществото?

Подготовката за изграждане на първото съоръжение за провеждане на протонна терапия у нас бе иницирано от Клиниката по лъчелечение в Университетска Специализирана Болница за Активно Лечение по Онкология „Проф. Иван Черноеземски“ – ЕАД, София и подкрепено на заседание на Парламентарната комисия по здравеопазване през април 2019 г. с препоръка да създадем инвестиционен проект и се търси финансиране. През последните 4 години подкрепата на МЗ в лицето на няколко министри на здравеопазването, дадоха реален резултат. Мотивираното решение на МЗ за необходимост от изграждане на такъв център бе защитено успешно пред структурите на ЕС и проектът за протонна терапия бе включен в ПБУР и **подчертаваме финансиран**. Средствата за проекта, осигурени от ЕС бяха видни до скоро на страницата на МФ.

Защо Европарламентът подкрепи и финансира този проект?

На заседание на работна група (Europarl 2019) от представители на Европейския Парламент, Европейското Дружество по Онкология EOERTC, Европейското Дружество по Радиационна Онкология (ESRTO), Европейското Училище по Онкология (ESO), Европейски Координационен Комитет за Радиологична Електро-медицинска и Здравна IT Индустрия (COCIR), Коалиция на Европейските Онкоболни (ЕСРС) и представителите на България, които ни запознаха със следните решения

1. Приемане на обща европейска политика за разширяване приложението на лъчелечение при онкологично болните поради доказана ефективност и най-добро съотношение на цена и качество на лечението;
2. Изразителна празнина в разбирането на здравните и финансовите институции, че лъчелечението е най-евтиният онкологичен лечебен метод;
3. В редица европейски страни е установено, че при прилагане на лечение на 50% от онкологично болните, средствата за лечението на тези пациенти представляват само 5 % от общите разходи за онкологично лечение;

4. По данни на европейските медицински финансови институции всяко 1 евро инвестирано в лъчелечение би се възвърнало като 5 евро до 2035 г. в зависимост от приетия здравноосигурителен модел;

5. Дори за страните от ЕС се счита, че 25% от пациентите, които се нуждаят от лъчелечение, не го получават по различни причини. Съществуващият капацитет от апаратура и специалисти в момента не е в състояние да поема тези пациенти, но са изготвени планове до 2025 г. да се увеличи дейността с 16 %. (Проучване и проект на ESRTO-HERO).

Приема се план за действие в 5 точки:

1. Държавните и здравните структури да направят планове, които да поставят лъчелечението, като централен компонент в бюджетното планиране;

2. Да се изравни нивото на компетентност на националните асоциации и бюджетни структури с тези на европейско ниво;

3. Да се интегрира лъчелечението на всички нива при вземането на решения в процеса на лечение на онкологично болните;

4. Стимулиране на колаборацията в научните разработки на отделните страни. Обучение и обобщаване и споделяне на големи масиви от данни за лъчелечение от всички страни;

5. Включване на пациентските организации, медиите, здравноосигурителни структури и производители на апаратура в изпълнение на описаните по-горе цели.

Първоначалната инвестиция за създаване на инфраструктура и апаратурно оборудване в лъчелечението винаги е висока, но както е упоменато по-горе „средствата за тези пациенти съставляват само 5 % от общите разходи за онкологично лечение“ - справка НЗОК.

Защо да бъде финансиран с други средства вече финансиран проект?

За да очакваме това, което от години се случва с детската болница и други обекти в страната?

Ние не сме информирани за критериите, по които г-н Асен Василев отчита забавянето на проекта, но държим да отбележим:

Подготовката за изпълнение на проекта при нас е в ход от три години и тя включва обучение, изготвяне на примерно задание за проектиране, спецификации за части от оборудването и др. детайли.

През февруари 2023 г. Апликационната форма за инвестиционен проект за протонна терапия бе подадена отново в МЗ, тъй като средствата за изпълнение на проекта бяха преведени у нас.

Всички стъпки за бързо стартиране изпълнението на проекта са споделени с работната група в МЗ, която по задание на министър проф. Христо Хинков изгради критерии за избор на лечебно заведение. Работата на работната група в МЗ следва да завърши на 6 октомври 2023 г.

Нашата общност е доказала възможността си да реализира голям инвестиционен проект по Оперативна програма Регионално развитие, завършил успешно през 2015 г. В България се изгради модерна инфраструктура и се въведеха в експлоатация 25 уредби за лъчелечение. По тази програма в УСБАЛО-ЕАД бе изградена нова инфраструктура на площ 4000 м² и годишно се лекуват 2500 болни с онкологични и някои нетуморни заболявания на два линейни ускорителя и един специализиран, единствен у нас, за хеликална томотерапия с предимство при костно-мозъчни трансплантации на злокачествени хематологични заболявания.

Очакваме подкрепа съществуващата инфраструктура да бъде надградена със създаване на Национален протонен център, което ще разшири възможностите ни за лечението на близо 600 болни годишно с иновативен, но стандартен метод на лечение.

Не считаме, че отклонените средства от проекта за протонна терапия ще бъдат по-полезни и с финансова възвращаемост в друго? И защо се търси финансова полза, а не резултат от връщането на оздравели болни на работните им места или в семейството с по-малко увреждания?

Не допускаме, че това правителство ще отложи във времето реализирането на проекта с неznайни и обещани средства, за да ни изпреварят отново съседни страни на Балканите?

В Националния онкологичен център, гр. София в далечната 1966 г. започва работа първият медицински ускорител на Балканите – защо не сега и Първият протонен център за лечение на онкологично болни да не бъде в град София, наричан Средец в миналото, като географски център на Балканите?

Не е необходимо да прилагаме повече аргументи за да уверим всички Вас, че проектът ще бъде реализиран в срок до 2026 г. в полза на болните и техните семейства, не само у нас, но и от съседните на нас страни.

Считаме, че ще се позволи на МЗ да продължи ползотворната дейност по реализиране на проекта за създаване на Национален протонен център.

Моля, да бъдат поставена на обсъждане темата и бъдем изслушани в парламентарната комисия по здравеопазване.

28. септември 2023 г.

проф. д-р Веселина Първанова

проф. д-р Иглика Михайлова

д-р Димчо Георгиев

инж.- физик Нели Гешева Атанасова